

Het lied van Maria

► JANNEKE ALEXANDRE GALVÃO HULST

Janneke, ze gaan me vermoorden! Tegenover me zat Maria. Ze huilde. Met een gesmoorde stem maakte ze me deelgenoot van haar onrust. Ik probeerde haar wat te kalmeren en bad met haar. Jaren geleden waren er in het centrum van Rio, naast de honderden favela's, veel krottenwijkjes. Meestal onder viaducten. In veel van die krottenwijken kwamen we. Ik stond er altijd versteld van hoe improviserend ze waren. Gas op, zodat ze niet kunnen koken? Wat alcohol in een leeg blikje en ze gaan vrolijk verder met koken. Geen electriciteit? Ook geen probleem... er worden wel even wat kabels verlengd vanaf de electriciteitspost. Geen mayonaise in huis? O, dat maken ze zelf wel even van een ei en azijn.

Het was armoede troef in deze krottenwijken en een link met een criminele organisatie ontbrak meestal niet. In een van die krotjes had ik Maria leren kennen. Vaak had ik haar zoontje

Bijbelverhalen verteld en met hem gezongen. Toen kwam de regering met een plan om al die krottenwijken weg te halen en de mensen zouden elders een nieuw huisje krijgen. Nu, geweldig toch? Maar... er kwam een groot 'maar' bij me op toen ik hoorde dat al die mensen naar één nieuwe plek gebracht zouden worden. De Pijnbomenwijk. Geen pijnboom te zien, maar wel veel pijn bij de bewoners! Zouden ze nou niet geweten hebben dat veel van die mensen verbonden waren aan verschillende criminele organisaties die elkaar bevochten? Of vonden ze dat dat hun probleem niet was en dat ze dat zelf maar uit moesten zoeken? Dat laatste gebeurde dus.

De mensen kwamen op een groot leeg veld in soort barakken achter prikkeldraad. Er was een gezamenlijk gebouw met toiletten, douches en een wasruimte. Ondertussen werden vlak eraan huisjes gebouwd. Maar voordat die klaar waren, regende het erg en op een dag was er een harde wind die de daken van de barakken

‘Elke nacht worden er hier mensen doodgeschoten’, zo vertelde een andere moeder me!’

afrukte. Toen was er even een groot geklaag bij de barakken. Maar het klagen sloeg om in woede toen er een man van de gemeente de schade kwam opnemen. Ik herinner me nog hoe ik het voor hem opnam toen ze hem uitscholden en tegen hem schreeuwden. Die arme man! ‘Nee, Yanca, het is hún schuld want...’, zo probeerden enkele vrouwen me te overtuigen. Het is me niet duidelijk geworden wat er nou allemaal meespeelde, maar ik was aangedaan toen ik een paar weken later hoorde dat hij er vermoord was.

De mensen verhuisden naar de nieuwe huisjes. Die waren heel slim geverfd waardoor ze groter leken dan ze in werkelijkheid waren! ‘Para o inglês ver!’ zeggen ze dan hier. ‘Om te laten zien aan de Engelsman!’ Zodat die denkt dat het geweldig is allemaal. Ze woonden er amper of er brak een enorme machtsstrijd los en daarbij was er al gauw een ‘lijst’ met mensen die gedood moesten worden. ‘Elke nacht worden er hier mensen doodgeschoten’, zo vertelde een andere moeder me. ‘De lijken worden hierachter in de ‘vallei des doods’ gegooid!’ De ‘vallei des doods’ bleek een rivier achter de wijk te zijn. De rivier stonk sowieso altijd vreselijk en een lijklucht zou niet eens direct opvallen.

Ook Maria stond op de lijst, want ze was betrokken geweest bij de drugshandel. Het was me duidelijk dat ze er zo snel mogelijk

weg moest gaan. Dat gebeurde ook. Ze vertrok maar ik bleef contact met haar houden. Haar zoon verhuisde later weer, trouwde en ging naar een kerk.

Een maand geleden kreeg ik bericht van Maria. Ze was in het ziekenhuis vanwege vocht in de longen. Ze had het benauwd, zou geopereerd worden en ze stuurde me een lijstje door met dingen die ze nodig had. Ik kon dat zelf niet komen brengen, maar het lukte gelukkig om een ander te sturen met de spullen. Ik vroeg haar me te appen over de operatie. Maar er kwamen geen apps meer... Maria overleed in het

ziekenhuis. Ik voelde me van alle kanten tekort schieten, de hele tijd, maar bekeek opnieuw het lied dat ze me kort voor haar dood nog gestuurd had. Wat hoop ik dat ze dát ook heeft mogen ervaren:

*Ik weet dat U altijd bij mij bent, Heere
Ook weet ik dat er niets gebeurt buiten Uw wil om
Maar ik moet leren om U te vertrouwen
Maar ik moet leren om in U te rusten
U bent mijn Heere!
Alle dingen moeten meewerken ten goede
voor hen die U liefhebben!*

Dat geldt gelukkig ook in de coronatijd! ♦

RECEPT

VACA ATOLADA

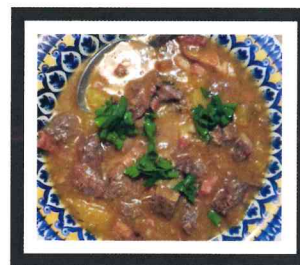
‘Een koe die zich door de modder heeft gewenteld.’ Dat klinkt niet aantrekkelijk, maar dit is een heerlijk recept.

INGREDIENTEN

- 4 kilo runderribblappen
- 300 gr. bacon
- 1 pepperoniworst
- 10 teentjes knoflook
- 4 uien (groot)
- 4 tomaten
- 1 rode paprika
- komijnpoeder
- saffraanpoeder
- bieslook
- selderij
- 2 kilo maniok (evt. aardappels)
- olijfolie

BEREIDINGSGWIJZE

1. Maak een pasta in de blender van een beetje zout, olijfolie, 4 geperste knoflookteentjes en 1 ui.
2. Marineer de ribblappen met de pasta, saffraan, komijn en peperkorrels zet het 3 uur in de koelkast.
3. Bodempje olijfolie in de snelkookpan.
4. Bak de aan stukjes gesneden uien, daarna de geperste knoflook erbij, dan de bacon en de aan stukjes gesneden pepperoniworst en ten slotte de tomaten, rode paprika, bieslook, selderij.
5. Vlees erbij, braden.
6. Ondertussen de schil van de maniok afhaken, aan stukjes snijden en wassen.
7. De maniok in de pan, water erbij zodat het net onder water staat en pan sluiten, 40 minuten koken.

Eet smakelijk!